

СУЧАСНИЙ СТАН ТУРИСТИЧНОГО РИНКУ ВОЛИНСЬКОЇ ОБЛАСТІ

О. В. Міщенко

mischenkoolena.lutsk@rambler.ru

Східноєвропейський національний університет імені Лесі Українки

м. Луцьк, Україна

Актуальність дослідження туристичного ринку регіону зумовлена його багатогранністю та суспільною значущістю, бо він не тільки впливає на такі сектори народного господарства, як транспорт, торгівля, будівництво тощо, але й сприяє здоров'ю й культурному збагаченню суспільства.

Метою дослідження – аналіз сучасного стану туристичного ринку Волинської області, виявлення тенденцій його розвитку.

Однією із провідних складових розвитку туризму в регіоні слугують туристичні підприємства, мета функціонування яких полягає в активізації туристів, а сутність діяльності – у створенні комплексного турпродукту. Згідно із українським законодавством, підприємницька діяльність може здійснюватись як зі створенням, так і без створення юридичної особи. Так у 2014 р. кількість юридичних підприємств, що займались продажем туристичного продукту сягала 27, підприємців фізичних осіб фіксувалось 53 одиниць [2]. За обсягом та характером діяльності, організацією виробничого процесу ці підприємства поділяються на туроператорів, турагентів та суб'єктів, що здійснюють екскурсійну діяльність.

На території Волинської області склалася розгалужена мережа туристичних підприємств. На це вказують такі порівняльні числові показники: 2007 р. – 67, 2012 р. – 83, а у 2014 р. – 80 туристичних підприємства [1]. Дохід туристичних підприємств Волинської області у 2014 році сягав 5030,5 тис. грн [2].

Основні статистичні показники розвитку туристичної галузі Волинської області за 2014 рік свідчать про спад туристичної активності. Крім того, як видно з рис. 1 і сама структура туристичних потоків області останнім часом зазнала змін.

Так, якщо у 2000 р. переважали внутрішні туристичні потоки – 93 %, то у 2014 р. їх частка зменшилися до 23 %, а кількість туристів, що виїжджали за кордон за цей час збільшилася з 4,5% до 30 %.

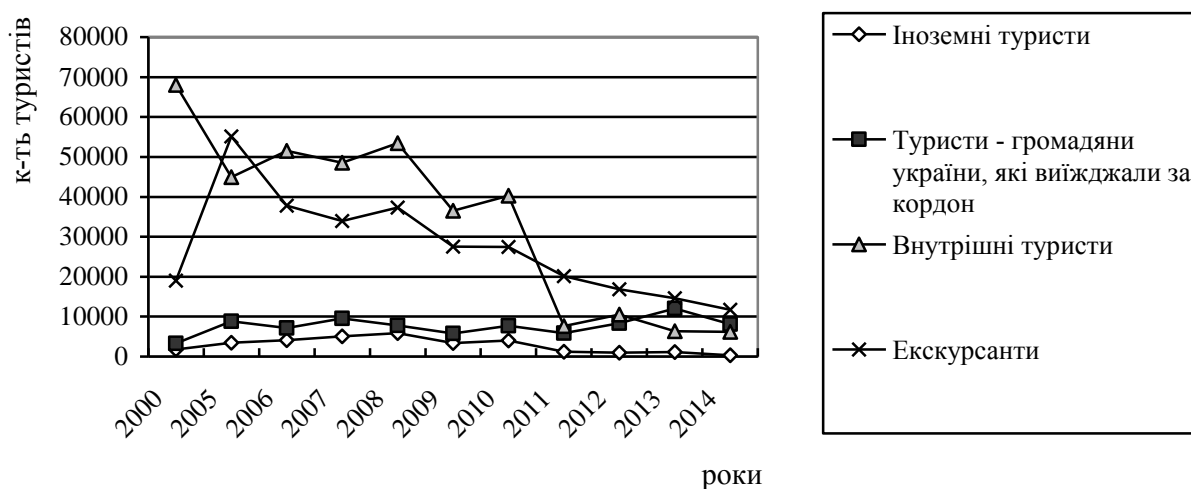

Рис.1. Динаміка туристичних потоків Волинської області у 2000–2014 рр.

Розвиток іноземного туризму здатен забезпечити одержання валютних коштів за туристичний продукт у державний бюджет області, формування позитивного іміджу регіону на міжнародній арені. Показник кількості іноземних туристів, що подорожували областю низький й простежується тенденція до його спаду [3]. Так, у 2007 році фіксується найвищий показник кількості іноземних туристів – 5103, у 2010 р – 4021, 2013 р – 1095, а у 2014 р. – 349 осіб [2].

Слід зазначити, що розвиток внутрішнього туризму (без екскурсантів) відбувається дуже повільними темпами й навіть іде на спад. Зокрема, чисельність внутрішніх туристів за 2013 р. зменшилася майже на 4110 тис. осіб порівняно з 2012 р. Така ситуація засвідчує непопулярність національного туристичного ринку, зумовлена низькою якістю послуг, ціною невідповідністю, слабким розвитком соціального туризму.

У зв'язку з тим, що сусідні держави пропонують якісний туристичний продукт за цінами не набагато вищими за вітчизняні, це призводить до того, що гроші, які громадяни України витрачають на відпочинок, ідуть на розвиток

туристичної інфраструктури інших країн, а не власної держави. Найбільшою популярністю серед волинян користуються тури до Польщі, Туреччини, Єгипту. Серед іноземців, які відвідали область, переважають громадяни Російської Федерації, Польщі, Білорусі, Німеччини, Швеції, Литви.

Слід відзначити, що спостерігається тенденція зниження кількості й екскурсантів в області. Так, у 2010 р їх налічувалось 27481, у 2012 р. – 16850, а у 2014 р. – 11725. Хоча у 2005 р. кількість екскурсантів сягала 57283, а у 2006 р. 40552 [2].

Кількість туристів, що користувалися послугами туристичних підприємств Волинської області у 2014 р. сягала 14593 осіб. Їх розподіл за метою відвідування наведено на рис. 2.

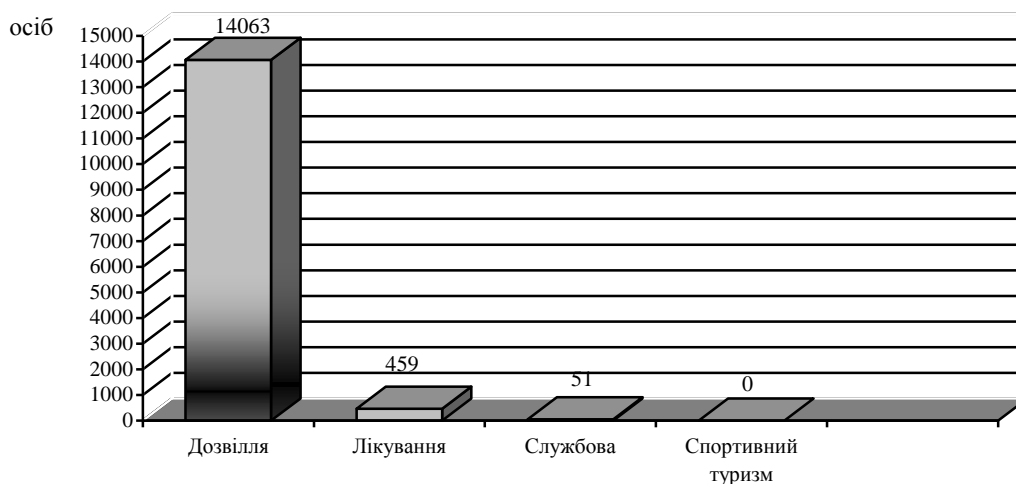

Рис.2. Розподіл туристів, що обслуговувались туристичними підприємствами Волинської області у 2014 р. за метою відвідування

Серед волинян, які подорожували за кордоном, й в Україні найулюбленішим видом рекреаційної діяльності є дозвілля. Крім того, розвивається й лікувальна рекреаційна діяльність. Так у 2014 р. з метою лікування подорожували в межах країни 165 жителя Волинської області й з цією ж метою приїздили до Волині 277 іноземців. Не дивлячись на те, що діловий туризм – цей вид туризму, що на сьогодні динамічно розвивається в світі й в Україні частка службових поїздок, що забезпечують туристичні фірми

області є незначною. Така ситуація виникла через високий рівень депресивності території Волинської області й пояснюється низьким рівнем розвитку економіки, промислового виробництва, що в свою чергу обмежило до певних меж ділове спілкування. Низький рівень соціального забезпечення регіону призвів до практично занепаду спортивного та спортивно-оздоровчого туризму.

Порівнюючи дані щодо туристичних потоків та кількості туристів, які були обслуговані суб'єктами туристичної діяльності, можна зробити висновок, що туристи почали віддавати перевагу самостійним подорожам, не вдаючись до послуг туристичних організацій. Така ситуація пов'язана з тим, що в останні роки збільшилася можливість самостійного бронювання туристами транспортних квитків та місць у готелях через мережу Інтернет, що значно полегшує процедуру придбання туристичних послуг.

Таким чином, на території Волинської області простежуються тенденції зростання обсягів самостійно подорожуючих громадян; виїзний туризм розвивається більш стрімкими темпами, ніж іноземний, тому стратегічною метою розвитку туризму в області є створення конкурентоспроможного туристського продукту, який зможе гідно представити себе на світовому ринку.

Аналіз стану туристичного ринку у Волинській області показав цілий комплекс проблем, що стримує входження держави у світовий туристський простір. І від того, наскільки ефективно та швидко розв'язуватимуться ці проблеми в подальшому, залежить розвиток туристичної інфраструктури регіону та економічного стану України загалом.

Список використаних джерел: 1. Головне Управління статистики у Волинській області [Електронний ресурс]. Режим доступу [http:// www.lutsk.ukrstat.gov.ua](http://www.lutsk.ukrstat.gov.ua). 2. Державна служба статистики України [Електронний ресурс]. Режим доступу [http:// www.ukrstat.gov.ua](http://www.ukrstat.gov.ua). 3. Черчик Л. Сучасний стан розвитку туристично-рекреаційний комплекс Волинської області: Монографія. / Л. Черчик, І. Ерко, Н. Колена, О. Міщенко; МОНУ. – Луцьк: Східноєвропейський національний університет імені Лесі Українки, 2014. – 154 с.